

DIRVA

Nr. 142

Gruodis-December 12, 1960

Cleveland, Ohio

NAUJAS PASKYRIMAS SENAM OKUPANTUI

Gruodžio 3 dieną paskelbta, kad A. T. prezidentūroje (kurio pirmininkas yra J. Paleckis) įsakė "draugas Borisas Dubasovas paskirtas Centrinės statistikos valdybos prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos viršininku".

Pažymėtina, kad Borisas Dubasovas statistikos valdybos viršininku Vilniuje yra jau daugiau metų. Jis yra jau senas okupacinės valdžios Lietuvoje aukštas valdininkas, paskirtas iš Maskvos. Tik dabar, turbūt norint pabrėžti tariamą Lietuvos "nepriklausomybę", vilniškiam prezidentui buvo leista pasireikšti ir pasirašyti Dubasovo paskyrimo įsaką. (Kadangi Paleckis šiuo metu darbuojasi Maskvoj, tai įsakas bus buvęs pasirašytas J. Matulio arba J. Baltušio).

Galimas dalykas, kad Dubasovas jau netrukus išeis į pensiją. Tada, galbūt, galės būti paskirtas kas nors iš lietuvių (Dubasovo auklėtas ir lavintų marksistiškai elgtis su statistikos duomenimis). Galimas Dubasovo įpėdinis greičiausia būtų Vytautas Lukoševičius, gyventojų surašymo skyriaus viršininkas. Ligi šiol vilniškei statistikos valdybai Maskvos statistikos centrinė valdyba didelio pasitikėjimo dar neparodė; dar neįleido paskelbti jokių smulkesnių gyventojų surašymo duomenų. Maskva pati tik truputiuką tų duomenų teatskleidė.

Kad statistikos valdyba ilgai gali likti lietuvių (bet turinčio Maskvos pasitikėjimą) rankose, leidžia manyti kai kurie kiti pavyzdžiai. Pasitraukus prokurorui G. Bacharovui (išbūsiui Lietuvoj datgiau kaip 10 metų), jo vietoj liko jo

auklėtinis, buvęs pavaduotojas Vytautas Galinis. Vietoj pasitraukusio pensijon geležinkelio viršininko Kozuchovskio, liko buvęs pavaduotojas Žemaitis (geležinkeliai yra tiesioginėje Maskvos priklausomybėje, vilniškė valdžia geležinkelių reikalais neturi jokios galios).

Bet kai "decentralizav" ryšių (pašto-telegrafo-telefono) ministeriją, tai buvęs tiesiog iš Maskvos skirtasis ministeris Bielianinas irgi, panašiai kaip dabar Dubasovas, ministeriu buvo "paskirtas" vilniškio prezidentui, ir taip jis pasidarė "tikras lietuvis"; neseniai reprezentavo Lietuvą Lenkijoje, kur susitarė su Varšuvos valdininkais televizijos perdavimo (relay) linijos reikalais, kad Lietuvoj būtų galima matyti Varšuvos televizijos programą ir Varšuvoj bei apylinkėse — Vilniaus.

MIRĖ DAILININKAS VILIUS JOMANTAS

Lapkričio 30 dieną Vilniuje mirė vyresnėsios kartos dailininkas (grafikas) Vilius Jomantas. Pranešime sakoma, kad miręs "po ilgą ir sunkios ligos".

KUKLIAI PRAEJO KIPRO PETRAUSKO SUKAKTIS

Kipro Petrausko 75 metų sukaktis Lietuvoje praėjo be žymesnių iškil-

mių, žymiai kukliau net negu, pavyzdžiui, pernai A. Gričiaus 60 m. amžiaus sukaktis. Pasitenkinta tik pabarstymu laikraščiuose po vieną ar porą straipsnelių. Kone tiek pat dėmesio buvo skirta ir keletą dienų anksčiau suėjusiai aktoriams Petro Zulono 50 metų sukaktis. Oficialiais aktais ("apdovanojimais" valdiniu "garbės raštu") buvo atžymėtos prof. Jono Bučo (ekonominio) 60 metų ir prof. Merklio Račkausko (klasikinių kalbų dėstytojo) 70 metų amžiaus sukaktys.

LIETUVOJE KONCERTAVO D. OISTRACHAS

Lapkričio pabaigoje Vilniuje koncertavo ir konservatorijoje lankėsi pasaulinio masto smuikininkas Dovydas Oistrachas. Jis dažnai koncertuoja Vakarų Europoj ir Amerikoje. Pusėtinai pažįsta eilę lietuvių muzikų Lietuvoje ir užsieniuose.

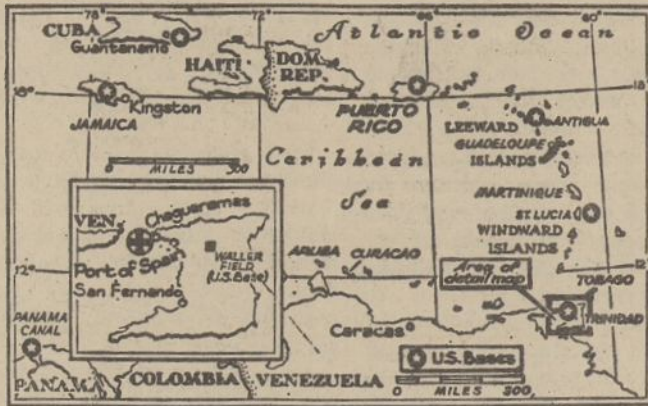
LIETUVOJE ATSIKANDO NEGIRDĖTJ RELIGINIŲ SEKTŲ

Besiskusdami religinių "prietarų" patvarumu, ateistiniai veikėjai atskleidžia, kad Lietuvoj, ypač Klaipėdoje, esama įvairių religinių sektų. Nors sako, kad tai "buržuazinių laikų palikimas", bet iš tikrųjų tokios sektos anksčiau Lietuvoje visai nebuvo girdėtos.

LNA

JAV BAZĖ TRINIDADE LIKS IKI 1977 METŲ

Jungtinės Amerikos Valstybės galės pasilikti savo laivyno bazę Chaguarama, Trinidado saloje, dar trylikai metų, -- taip susitarta šiomis dienomis pasibaigusiose derybose.

Ši bazė yra viena iš tų, kurią Britanija išnuomavo Jungtinėms Valstybėms mainais už 50 metų karo laivų antrojo pasaulinio karo pradžioje. Derybos atnaujinti reikėjo, keičiantis buvusios britų kolonijos statusui, kuri dabar taps Vakarų Indijos Federacija. Chaguaramas yra vienintelė aktyvi JAV laivyno ba-

zė pietiniuose Karaibuose. Pagal naująją sutartį, liečiančią Trinidadą ir Tobagą, JAV atsisako 21,000 akrų ploto, kuris buvo perleistas Jungtinėms Valstybėms prezidento Roosevelto ir premjero Churchillio sutartimi, pasiliekamos suverenines teises tik Chaguaramo apylinkėje "svarbioms gynybos ir elektrosinių tyrimų misijoms".

Prieš tai Londone vykusiose pasitarimuose buvo sutarta, kad Vakarų Indijos Federacija, pasižadėdama dalyvauti Vakarų pusrutulio gynyboje, atgavusi nepriklausomybę, turės teisę pati sudarinėti sutartis su sąjungininkais. Kitos laivyno bazės būsimojoje Vakarų Indijos Federacijoje --

Prancūzijos prez. De Gaulle pradėjo vizitą "naujamajame Alžire", musulmonams keliant prietarimo ovacijas, o europiečiams demonstruojant prieš jo politiką ir kovojant su policija ir kariuomene.

Prez. De Gaulle savo kelione "bandys įtikinti alžiriečius palikti Alžiro likimą į savo rankas, nes niekas kitas negali to atlikti". Pirmasis jo susitikimas buvo Tlemcene, kur musulmonai sveikino jį šūkiais "Vive De Gaulle", o europiečiai šaukė

"Algerie Francaise". Tame mieste išvengta muštynių, bet didžiausi neramumai vyko krašto sostinėje Alžire, kur armija turėjo pakeisti specialiąją policiją, kai buvo sužeisti šeši jos valdininkai. Armija vėliau panaudojo tankus europiečių protesto demonstracijoms užblokuoti ir barikadoms išlaužti. Apie 100 asmenų ten sužeista ir 400 areštuota.

Europiečių protesto streikas privertė užsidaryti veik visas krautuves ir suparalizavo susisiekimą. "Prancūziškojo Alžiro Frontas", didžioji europiečių dešiniųjų organizacija, paskelbė atsisakymą, reikalaujama streiką tęsti su policija. Demonstrantai buvo užpuolę organizacijos, remiančios prez. De Gaulle, būstinę.

Paryžiuje politiniai sluoksniai buvo nustebinti prez. De Gaulle fizine ir moraline drąsa prieš demonstruojančias minias. Jie pabrėžia, kad De Gaulle parodęs griežtą nusistatymą įgyvendinti savo programą, nepaisant europiečių opozicijos, Armijos veiksmų laikomi jos lojalumo įrodymu.

Stebėtojai nėra linkę sumąžinti Alžire ir Orane vykusių priešiško demonstracijų reikš-

Jamaika, Trinidadas, Antigva ir St. Lucija -- buvo uždarytos po II pasaulinio karo, bet JAV pasiliko teisę jas suaktyvinti, jei prireiktų. Chaguaramas laikomas tokia pat svarbia baze Vakarų pusrutulio gynybai, kaip Guantanamo Kuboje. Prez. Rooseveltas 1940 metais ją buvo išnuomavęs 99 metams ir tas jo žingsnis buvo laikomas svarbiausia akcija JAV gynybai sustiprinti nuo Louisianos nupirkimo.

LUMUMBOS ŠALININKAI GRASINA ŽUDYTI BALTUOSIUS

Jungtinės Tautos griebėsi skubios akcijos europiečiams Stanleyville apsaugoti, kai Lumumbos šalininkai pradėjo jiems grasinti mirtimi už buvusio premjero Lumumbos areštavimą.

Ilgąsint moterys ir vaikai subėgo į JT Komandos saugomą mokyklos pastatą, skirtą laikinai prieglauda europiečiams, kai Lumumbos šalininkai paskelbė ultimatumą, kad jie pradės baltutiesiems "kapoti galvas", jei Lumumba nebus paleistas per 48 valandas.

Jungtinių Tautų misija svarsto

masinės baltųjų evakuacijos iš Stanleyville planus. Mieste gyvena apie 1000 "užsieniečių", kurių 80% sudarą belgai. Kitas 1000 galės būti išsiblaškiusį po visą provinciją.

Pik. Mobutu, kaip skelbiama, planuoja į Stanleyville pasiųsti kelis šimtus parašiotininkų, kad galėtų miestą perimti savo kontroliu.

Jungtinėse Tautose JAV oficialiai parėmė Lumumbos areštą ir kvietė visus JT narius remti prez. Kasavubu.

mingumo, bet jie pastebi, jog tos demonstracijos šį kartą atrodžiusios be aiškios vadovybės ir be aiškiai apibrėžtų tikslų. Vargu ar reikią laukti, kad Alžiro europiečiai sukurtų atskirą, Paryžiui priešingą vyriausybę.

Iš Tuniso pranešama, kad Alžiro provizorinės vyriausybės nariai atidžiai stebi įvykius Alžire. Nacionalistų sukilėlių sluoksniuose pastebima, jog, jei šio vizito metu paaiškėsia, kad dešinysis Alžiro elementas prislopinamas, reikią tikėtis geresnių santykių su Paryžiumi. Tai reiškia, jog nacionalistai pradės remti De Gaulle politiką.

Tuo tarpu Jungtinėse Tautose Marokas įnešė rezoliuciją, reikalaujančią "energingai, jei reikalinga" įsikišti, kad būtų baigtas septynis metus besitęsias Alžiro karas. Rezoliucijoje taip pat reikalaujama, kad referendumas dėl Alžiro ateities būtų "organizuojamas, kontroliuojamas ir prižiūrimas" Jungtinių Tautų.

LAOSO PREMIERAS PABĖGO Į UŽSIENĮ

Laoso neutralistinės vyriausybės premjeras Phouma su savo šeima ir ministerių grupe pabėgo į Kambodiją. Krašte laukiama lemiamo susirėmimo tarp prokomunistinių Pathet Lao partizanų ir provakarietiško revoliucionierių dalinių. Pastarieji esą jau priartėję prie administracinės krašto sostinės Vientiane, kuri dabar esanti neutralistų grupės rankose.

Diena anksčiau premjeras Phouma buvo bandęs eliminuoti kairiojo sparno karinius elementus ir civilines grupes, kurios priešinosi taikos deryboms su gen. Nosavanu, provakarietiško sukilėlių vadu. Smūgio metu buvusi atimta faktinė galia iš parašiotininkų kapitono Kong Le, kurie prieš keturis mėnesius nuvertė provakarietišką Laoso vyriausybę ir vėliau buvo Vientiane karinis komendantas, Kong Le, kaip tikima, vėliau atsiračiusią neutralistinę Phoumos vyriausybę vertė daryti nuolaidas kairiesiems ir reikalavęs glaudesnių santykių su Sovietija bei komunistine Kinija.

Bet pilietinio karo pabaigos viltys išnyko, kai kpt. Kong Le nauju sąmokslu atgavo pozicijas, ir premjeras Phouma su savo vyriausybe turėjo bėgti į užsienį, prieš tai savo ištikimoms kariuomenės dalims įsakę vengti kraujo praliejimo.

Atvykęs Kambodijon, jis pareiškė, kad vienintelė taikos Laose viltis esanti koalininė vyriausybė, susidedanti iš provakarietiško, neutralistinio ir prokomunistinio elementų.

Sao Paulo, Brazilijoje, grupė lietuvių. Gaila, kad mūsų bendradarbis neatsiuntė jų pavardžių.

K. Vosylius nuotrauka

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People
FROM

MAYOR ANTHONY CELEBREZZE

AND
RALPH S. LOCHER —
LAW DIRECTOR

EDWARD C. KNUTH —
FINANCE DIRECTOR

BRONIS J. KLEMENTOWITZ —
UTILITIES DIRECTOR

WILLIAM J. ROGERS —
PORT CONTROL DIRECTOR

LOUIS L. DRASLER —
SERVICE DIRECTOR

M. LAVIMIA WARNER —
WELFARE DIRECTOR

JOHN M. McCORMICK —
SAFETY DIRECTOR

HAROLD G. LAUSCHE —
PROPERTIES DIRECTOR

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

ALBERT S. PORTER

COUNTY ENGINEER

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

FRANK M. GORMAN

COUNTY COMMISSIONER

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

JOSEPH M. SWEENEY

SHERIFF

IKI PASKUTINIO ŠOVINIO... (15)

GANDAI, TIKROVĖ IR ALKIS

"Stalingrado tvirtovės" likimo rodyklėms artėjant prie dvyliktosios, ir arklys virto svajone apie tuščio skrandžio pasotinimą. Nuotraukoje matoma pietinė Stalingrado dalis, gavusi "Kalvarių kalno" vardą.

Kai rusai nepuolė arba nepylė savo ugninės palaimos į pozicijas, buvo kasama ir tvirtinamasi. Kovos daliniai lino į žemę ir gerino gynybos sistemą. "Neveiklumas ugdo tingumą", pasakė generolas Beitzas, lankydamasis armijos štabe, generolui Schmidtui, pastarasis dar pridūrė: "Taip, ir dar daugiau -- tingumas yra velnio sakramentas."

Jei vyrai nebūdavo užsiėmę, jie turėdavo daug laiko savo būklei apsvarstyti. Tuo metu buvo daug kalbama ir fantazuojama, tai buvo taip vadinamasis "išviečių parolių" laikotarpis.

Esą, jau atskrendą slaptieji ginklai, iš pietų laukiamos dvi tankų divizijos, ir fiureris atvykęs į Stalingradą. Maskva neįsiskintų jėgų buvusi sunaikinta, Ispanija ir Kinija paskelbusios karą sąjungininkams, vienas SS korpusas žygiuojąs iš šiaurės, generolas Paulus išskridęs į vyriausiąją fiurerio būstinę, divizija "Grossdeutschland" jau kovoja Kalače.

Pastaroji tikrai atvykstanti, nes 44-je pėstininkų ir 3-je motorizuotoji divizijose aiškiai atpažinti jų raketiniai signalai. O kokia buvo tikrovė?

Slaptųjų ginklų nebuvo, elektrinis kulkosvaidis ir tankų liepsnosvaidžiai, tiesa, buvo jau naudojami, bet... Kai du tūkstančiai šovinių per minutę išlėkdavo pro vamzdį, ant žemės likdavo dešimt tuščių dėžių. Panašiai ir su liepsnosvaidžiais. Gatvių kautynėse ir puolimuose jie pasirodė esą puikūs ofensyviniai ginklais, bet be degalų (naftos produkto) jie likdavo nereikšmingais daiktais.

Papildomos armijos buvo siunčiamos, bet jos jau tebuvo tik divizijų stiprumo ir prie katilo tepriartėdavo iki 200 kilometrų. Ten jos būdavo naktimis išlaipinamos ir naudojamos Donozo fronto skylėms lopyti arba kovai su partizanais. Žodžiu, Stalingrado nepasiekdavo.

Hitleris neatvyko į katilą. Ir kam? Ir armijos vadas nebuvo išskridęs į vyriausiąją fiurerio būstinę. Jis nė karto nebuvo išvykęs iš katilo.

SS korpusas, kuris turėjęs žygiuoti iš šiaurės, tebuvo tik gandas, Ispanija ir Kinija visai negalvojo skelbti karo sąjungininkams, o Maskva, išskyrus retkarčiais nukrintančias keltas bombas, dar visai nebuvo pažinusi karo kumščio. Atpalaidavimo iš šiaurės nereikėjo laukti, nes ir ten frontas buvo taip stipriai spaudžiamas, kaip ir pietuose. Kalbose apie "Grossdeutschland" diviziją buvo tik svajonė, nes ji tebežygiavo į Charkovą, o jos atsarginiai vienetai stovėjo Poltavoje ir apylinkėse.

Kas liečia matytuosius signalus -- taip, jie buvo tikri, ir apie juos bus dar kalbama pasakojant vienos grupės bandymus prasilaužti iš apsupimo.

Svarbiausia maisto priemonė buvo ir liko duona. Kad pajėgus išlaikyti kasdienės jos normas visiems daliniams, jau pradžioje porcijos numuštos iki 200 gramų per dieną, o netolimoje ateityje reikėjo laukti jų sumažinimo dar šimtu gramų. Siekiant išvengti tokios karių nuotalkos

pakertančios priemonės, galvota ateityje, taupant vietą ir mažinant svorį, lėktuvais gabenti ne gatavą duoną, bet miltus. Tačiau bandymas nepasisekė, nes lėktuvais atgabentoji duona galėdavo būti tuoj pat išdalinama, o gabenant miltus, reikėdavo laukti tris ar keturias dienas, tuo tarpu rezervų persiorganizavimui nebuvo.

Dėl žiemos oro dar labiau susilpnėjus tiekimui oro keliu, naujo duonos normos sumažinimo nebebuvo įmanoma išvengti. Bet prieš Kalėdas to nenorėta daryti, todėl normų sumažinimas nustumtas iki gruodžio 26. Nuo tos dienos asmeniui per dieną beliko tik po 50 gramų duonos, pietums litras sriubos, dažniausiai iš džiovintų vaisių, be riebalų priedo, o vakarais šiek tiek konservuoto maisto arba vėl skysta sriuba. To išdava -- visuotinis ir greitas kovojančių dalinių nusilpimas.

Spalio mėnesį buvo įsakyta visus atliekamus arklius išsiųsti į Čiro apylinkes, ir sekančiomis dienomis septyniolika tūkstančių arklių per Karpovką, Kamščevką ir Kalačą buvo išvartyta pietvakarių kryptimi.

Stalingrado katilė liko dvylika tūkstančių arklių. Tai atrodo gana didelė suma, bet ką reiškė dvylika tūkstančių arklių, padalinant juos per du mėnesius trims šimtams tūkstančių vyrų?

Buvo rūpesčių ir dėl lėktuvais atgabenamų reikmenų. Kartais į "tvirtovę" buvo atsiunčiami nereikalingi daiktai, taip pvz. vieną dieną atėjo penkios tonos saldainių, tuzinas dėžių su "vyrų apsaugos priemonėmis", paskui vėl du lėktuvai, pakrauti vien pipirais ir kitais prieskoniais. Arba vėl du šimtai tūkstančių proklamacijų, tona celandinų maišelių rankinėms granatoms, batų raištelėlių ir t.t. Jei saldainiai dar galėjo būti išdalinti, tai kitus daiktus dažnu atveju reikėjo iš karto išmesti, o kas lieté pipirus, tai, anot slaptojo radijo siųstuvo Bertos, jie greičiausiai būtų planuoti panaudoti artimosiose kautynėse...

Žinoma buvo sunku armijų grupės ūkio skyriui kiekvieną lėktuvą sukontroliuoti, o biurokratizmas veisiasi visada ir visur, kur valdininkas vadovaujasi raide, neatsižvelgdamas į realią padėtį. Jo netrūko visų kraštų armijose, visuose frontuose, štai vienas pavyzdys iš Stalingrado istorijos dienų.

Novo-Aleksiejevske, taigi "kitoje apsupimo pusėje", sudegė 51-jo korpo maisto sandėliai, stovėję tarp 60 statinių benzino iš vienos pusės ir artilerijos sviedinių bei granatų dėžių iš kitos pusės.

Artilerijos ugnis ir tankai nesunaikino maisto. Bet tie lėtieji, triukšmingai užiantieji rusų lėktuvai, vadinami "krankliais", mėtė penkių tonų bombas. Viena jų pataikė į benzino statinę. Tos pradėjo sproginėti ir penkiasdešimties metrų tarpas buvo permažas gaisrui sulaikyti. Pradžioje dar buvo įmanoma užgesinti, bet ūkio viršininkas su savo štabu sėdėjo slėptuvėje, ir, kai jie po trijų valandų išlindo,

(Nukelta į 7 psl.)

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

EMIL J. MASGAY

COUNTY CLERK OF COURTS

GREETINGS and BEST WISHES
JUDGE

ALBERT A. WOLDMAN
JUVENILE COURT
WILLIAM GINTER
BAILIFF

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

FRANK M. BRENNAN

County Treasurer

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

JULIUS J. PETRASH

STATE SENATOR

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

COUNCILMAN
STEPHEN E. GASPAR

WARD 29th

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

JUDGE
THEODORE M. WILLIAMS
MUNICIPAL COURT

Lietuvių Sodybos Anglijoje pastatai, kuriuose vyksta įvairūs Anglijos lietuvių suvažiavimai.

DAR TRYS VALANDOS NAKTIES (19)

DESZŐ ÁRVAY

Visi jie pasirašo aktą

Prieš pietus Budahazy buvo perkeltas į kitą celę. Jo medinės klumpės vieniškai nukaukšėjo koridoriumi. Šoninis praėjimas prislopino garsą ir pagaliau jį visiškai prarijo.

Ilna vėl buvo izoliuota. Nuo dabar ji kiekvieną vakarą po valandą ar dvi išsėdėdavo priešais Kuziną. Jis buvo santūrus, ir ji iš lėto pradėjo atsigauti. Išsistomis dienomis Ilna taip intensyviai būdavo užsiėmusi išgalvotaisiais jos nekaltumo įrodymais, kad ji kartais pati įtikėdavo, jog tai yra tiesa, ką Kuzinas įrašydavo į protokolą. Naktimis, nemigo valandomis, kai ją apnikdavo dvilypiai klausimai, Ilna bėgdavo į chemijos pa-

saulę. Ji vėl atgavo pusiausvyrą, ir Kuzinas buvo patenkintas. Jis vengė asmeninių klausimų. Bet naktimis, išsistomis valandomis, jis vaikščiodavo po kambarį ir kalbėdavo su Ilna, tartum ji sėdėtų fotelyje šalia apvaliojo stalo. Dažnai jausdavosi traukiamas namo, nes jam atrodė, kad yra ten laukiamas. Tokiomis valandomis jis nieko neslėpdavo nuo tos Ilnos, kuri negalėjo pas jį būti ir vis dėlto buvo. "Aš turiu naują tardomąjį," pradėjo jis vieną naktį, grįžęs iš centrinio kalėjimo.

"Ką?" girdėjo jis klausiančią Ilną.

"Ūkininką iš Telkų. Žinai Telkus? Nuo jų iki Budapesto nėra penkiolikos kilometrų."

Kuzinas vaikščiojo po kambarį. Kai sukdavosi ties siena, tikėdavo matęs fotelyje sėdinčią Ilną -- užmerktomis blakstienomis, kurios pakildavo tik klausimui.

"Kodėl ūkininkas buvo areštuotas?"

"Ar tu pati nesakei, kad Vengrijoje gali kiekvienas būti areštuotas bet kuriuo metu? Ir ministras, ir ūkininkas, ir darbininkas, ir kardinolas -- visi jie vieną dieną pasirašo aktą, kuriame yra žodžiai: prisipažįstu kaltas visais kaltinimo punktais. Aš dariau, aš buvau, aš turėjau. Jiems jau nebesvarbu, kas už tų "aš dariau" prirašoma. Jie pasirašo visa, nes pagaliau jie nori pasirašyti. Yra baisyti dalykų, kaip visada jų buvo. Jei tave marins badu, tu inkši dėl duonos, kaip gyvulys dėl ėdalo. Jei tu nuolat būsi plakamas, tu iš skausmo baimės pajusi skausmą, vos tik tau bus parodytas botagas; bet jei tave

įmes į visišką izoliacijos vienatvę, po jos tu ilgėsi botažo, nes galvosi, kad tu nesi visiškai apšviestas, kai tave muša. Yra baisyti dalykų, kurie, kas žino, kaip ilgai tęsiasi."

Kuzinas vaikščiojo po kambarį.

"Apie tai visai nenorėjau kalbėti, ir neturėjau kalbėti. Nes nežinau, ar tu tų dalykų žinojimą gali pakelti. Išrinktieji nepakelia. Vienas iš mano kursų draugų išsoko pro langą. Naktimis prieš tai mes girdėjome jį verkiant, ir visi tai suprato. Bet aš tau norėjau pasakoti apie ūkininką, apie ūkininką iš Telkų. Prieš keletą dienų jis atšaukė prisipažinimą. Miego nutraukimu aš turiu priversti jį vėl prisipažinti. Nemušti, net nepaliesi -- pasakyta instrukcijose, nes jis pareiškė, kad prisipažino mušamas. Jis neturi priekinių dantų. Juos išmušė jam leitenantas, mano kolega, siaurais juodais ūsiukais. Ir ūkininkas pasakė man, kad dar buvęs prieš dvidešimt metų mušamas savo dvarponių, kai tik jiems užėdavo ūpas, bet tik plikomis rankomis. Pirštinėta ranka tuomet būtų reikšusi didžiausią pažeminimą. O čia, kalėjime, tardytojas, priešmušdamas, užsimaudavęs odines pirštines. Ūkininkas pasakė, kad jis niekada negalėjęs pagalvoti, jog darbininkų ir valstiečių valstybėje būsiu mušami darbininkai ir valstiečiai -- ir dar pirštinėtais kumščiais. Tad dabar jis atšaukė."

"Ką jis buvo prisipažinęs?" atėjo klausimas iš fotelio.

"Šnipinėjimą, įsivaizduok, šnipinėjimą -- ir visa tai dėl vienos žąsies. Ją pervažiavo sovietų karinis sunkvežimis. Ūkininkas pasižymėjo numerius, norėjo pareikalauti atlyginimo už nuostolius. Jo žmona įkalbėjo jį žąsį išsiiepti. Tuo reikalus ūkininkas buvo ir baigtas. Bet po kelių mėnesių jis pametė savo kišeninį kalendorių. Radėjas tikėjosi AVO atlyginimo už gerą laimikį. Jis nunešė kalendorių valstybės saugumo policijai, nes žinojo, kad yra žmonių, kurie žymisi sovietinių autovežimų numerius. Iš ženklų dažnumo galima nuspręsti, kurie daliniai sukoncentruoti toje srityje, AVO areštavo ūkininką. Nelaimė, jis buvo vienas iš tų, kurie mieliau neža sunkią pyliavų naštą, negu stoji į kolchozus. Trys tardytojai gniuždė jį. Karceris, badas, mirties baimė. Ketvirtasis laimėjo. Ne tiek dėlto, kad mušė ir dantis išskaldė. Jį mušė pirštiniu kumščiu. Tai, aš manau, visiškai sudemoralizavo ūkininką. Jis prisipažino šnipinėjęs svetimais valstybei ir gavo specialų maistą. Tačiau ūsuotasis leitenantas norėjo viską žinoti nes kišeniniame kalendoriuje buvo pilna šifruotų žinių: Mariška apsisveršė -- veislinė žąsis padėjo 12 kiaušinių -- kiaušė dėl nelaimės paskersta -- Kati pas eržilą nuvesta, ir dar velnias žino kas. Ūkininkas bijojo pirštinto kumščio. Todėl "išsifravo" įrašus vieną po kito už specialų maistą. Taip atgavo jėgas ir viską atšaukė."

Kuzinas sustojo prieš fotelį. Jam atrodė, kad Ilna pasižiūrėjo į jį.

"Ar tu sakai, kad jis turėjo neprisipažinti? Kiti prisipažino netokių dalykų. Vieno dešrų fabriko direktorius prisipažino, kad salami dešrą, kuri siunčiama į Sovietiją, iškiepines raupų sukelėjais, norėdamas išnaikinti tarybinius piliečius. Radijo mėgėjas prisipažino, kad jis norėjęs perdirbti trumpų bangų priimtuvą į mirties spindulių siųtuvą Sovietijon."

Ilna šypsojosi.

"Nesijuok, yra baisyti dalykų. Aš galėjau padaryti, jei būčiau norėjęs, kad panašiai prisipažintum tu ir dar tavo profesorius."

"Kodėl to nepadarė?"

"Nes aš tave myliu!"

"Mane?" Kuzinas išgirdo Ilnos balsą.

"Kas žmogų tikrai myli, jis myli daugiau, negu žmogų," pasakė Kuzinas, pasilenkdamas ir norėdamas ją pabučiuoti, bet jos veidas staiga dingio už grotų.

Tada tęsė Kuzinas vienišą vaikščiojimą po savo kambarį -- nuvargusiomis kojomis, nuvargusiomis rankomis, nuvargusia galva, nuvargusiomis mintimis.

Ponia Boronkai turėjo nemigo naktį. Ji girdėjo Kuzino žingsnius viršuje. Nepaliaujamas vaikščiojimas didino jos erzumą. Bet kai nustodavo, ji negalėdavo sulaukti, kada vaikščiojimas prasidės iš naujo. Ji išlipo iš lovos, nuėjo į savo vyro darbo kambarį ir paskambino Kuzinui.

--Kuzinas klausio.

--Ar negalite miegoti?

Kuzinas pažino ponios Boronkai balsą ir pasakė:

--Dantis skauda.

--Gal galiau pagelbėti pora tablečių?

--Ačiū, drauge.

Ji padėjo ragelį. Jos rankos drebėjo. Akys klaidžiojo virš rašomojo stalo. Popierius, pieštukai, rašalas, pilna peleninė, brošiūra: Leninas, dvi taktikos knygos: Komunistų partijos istorija; ružava byla su užrašu AP-LINKRAŠČIAI (slapti); mažas nudėvėtas tomelis: Madach, Žmogaus tragedija.

Ponia Boronkai žiovaudama grįžo į miegamąjį. Uždegė lempele ant staliuko, Boronkajus neramiai vartėsi lovoje. Jo reti plaukai buvo suveltai. Veidas išblyškęs. Jis per miegą malėpantiniu žandikauliu, Ponia Boronkai užgesino šviesą ir palindo po savo antklode.

Vėlią priešpieptę tarnaitė atnešė jai į lovą rytinę kavą.

--Kada mano vyras išvažiavo į tarnybą?

--Kaip visada, prieš devintą.

--Ar vaikai išėjo į mokyklą?

--Taip.

Priešpieptę ponias Boronkai praleido vonioje ir prieš vėidrodį. Antrą atėjo Judita ir Andras. Ponia Boronkai neturėjo apetito. Vaikai pavalgė vieni. Tik vakarienės metu pusvalandžiui susirinko visa šeima. Paskui Andras ir Judita išėjo į politinio švietimo kursą. Boronkajus pasakė: "Aš turiu darbo", ir dingo kambarine. Jo žmona skaitė dienraščio romaną, 29 tęsinį. Paskui pavargusi nuėjo į lovą ir ilgai neužmigo. Po vidurnakčio atėjo Boronkajus.

--Tu dar negesini šviesos? -- paklausė jis.

--Aš galvoju apie tave.

--Aš esu pavargęs, -- pasakė jis žiovaudamas.

Boronkajus pradėjo nusirengti. Ji užgesino šviesą. Atsidusdamas jis krūto į lovą.

IGN. ANDRAŠIONAS

(2)

DAINŲ, ŠOKIŲ IR ROMO SALOS

Bet nevisus turistus Jamaikos romas domina. Šiaurės amerikiečius ir europiečius žavi Karaibų salų gyventojų dainos ir šokiai. Yra sakoma, kad Karaibų žemės jaunimas kiekvienam džiaugsmui ir skausmui išreikšti savo lūpose nešioja dainą, ir kiekvieną šventę sugeba nauju šoku atžymėti.

Tų salų jaunimas šoka visur, gatvėje, kelyje, darbe, miške, ant jūros kranto. Ir kai žiūri į jų šokius, tai atrodo, kad ritmas yra susitelkęs jų kraujuje. Pagal "laukinio būgno" taktą, jie sugeba išreikšti savo protėvių tėvynės ilgesį ir vidaus sielvartą. Ištikrųjų jų protėvių tėvynė buvo Afrikos Gvinėja. Anais "spalvotų žmonių prekybos laikais" jų proseneliai buvo kaip įkaitai atgabenti į Haitį, Jamaiką ir Puerto Rico. Ir gal būtų dėl to jie čia nesijaučia prie šios žemės pritaipę. Jų pasakose ir dainose atsispindi prarastos "rojaus tėvynės" gilus ilgesys. Į savo skurdą ir be jokios didelės ateities kasdieninį gyvenimą jie įpina dainos, šokio ir kraujo uždegto "užburtas romo lašais", kad pilkoji jų dienų aplinkuma būtų turiningesnė ir prasmingesnė.

Todėl netenka stebėtis, kad didžiųjų cukrinių nendrių plantacijų savininkai derliaus nuėmimo metu savo darbininkams pasamdo jų mėgiamą muziką "kapelą". Vienas augintojas man pasakojo, kad, palydint muzikai jų darbininkai dvigubai daugiau prikerta cukrinių nendrių, negu be jos.

Ypatingai yra būdingos Karaibų salų gyventojams gaidžių peštinės. Ši savotiška iš Ispanijos atnešta pramoga čia virto kaip ir piniginio lošimo žaidimas. Tam reikauti yra išvesta grakšti, apskuri ir be galo karinga vištų veislė. Nepaprastu karingumu pasižymi tos veislės gaidžiai. Jų peštynių dramatiška kova veikia nervus, jaudina ir pamėgusiam šią pramogą kelia rizikingas viliones.

Tam žaidimui yra treniruojami minėtos veislės gaidžiai. Gerai ištrenuoti gaidžiai kaina siekia iki 100 - 150 dolerių. Žaidimams yra paruošta apskrita arena su sėdimais suolais (teatras), kuriame telpa apie 300 žiūrovų.

Į žaidimų aikštę siunčiami du gaidžiai skirtingų spalvų (juodas - baltas, raudonas - baltas ir panašiai). Gaidžių kojos būtinai turi būti apšaruotos aštriais plieniniais pentiniais. Žiū-

--Ar koki rūpesčiai? -- paklausė ji.

--Ne, bent tave jie neliečia.

--Tu turėtum daugiau rūpintis manimi.

--Aš turiu daugiau kuo rūpintis, labanakt.

Ji nieko neatsakė, ji nekenė kiekvienos nakties, kurią nebuvo geidžiama. Ar daug laiko praėjo kol trinkelėjo sodo varteliai? Taku artėjo žingsniai. Užrakintos namo durys. Už kelių minučių pro lubas veržėsi duslūs garsai. Šeši žingsniai pirmyn, šeši žingsniai atgal.

(Bus daugiau)

rovai gali pirkti laimėjimo bi-lietus iki apribotos sumos, kurią garantuoja peštynių rengėjai. Pavyzdžiui, jei spėjai kad raudonas gaidys išliks gyvas ir už jį lažiniesi 100 dolerių, ir jei ištikrųjų raudonas gaidys tą dvikovą laimi, tai iš rengėjų gauni atgal jau 200 dolerių. O jei pralaimi, tai pinigai lieka rengėjų naudai. Šiose gaidžių peštynių lažybose ypatingai gausiai dalyvauja vietos gyventojai. Darbininkai dažnai palieka visa savo savaitės uždarbį.

Bet nereikia manyti, kad tų salų gyventojai tik dainoje, šokyje, rome ir gaidžių peštynėse nerūpestingai praleidžia savo dienas. Ir į jų kasdieninę buitį skverbiasi vargas ir didelis rūpestis dėl darbo, duonos ir rytdienos. Spalvotų žmonių prieauglis savo apimtimi yra žymiai didesnis, negu jų žemė gali išmaitinti. Jų pramonės ir žemės turtų ištekliai riboti ir nedaug vietos užtikrina ateinančiom kartom. Tat ateities prieauglio aprūpinimo klausimas slepia salų administraciją visu atsakomybės jausmo gilumu ir moralinių įsipareigojimų.

Tiesia, šiandieną Karaibų erdvėje esančios salos yra ramios anglų, olandų ir prancūzų politikos globoje. Bet toje pat erdvėje yra pavojingi Kubos salos raudonieji šešėliai. Dausų salų gyventojai savo dvasios sparnus tiesia skristi į laisvę ir nepriklausomybę. Bet ar tie laisvės žygio. polėkiai nebus nužymėti kraujo ir ašarų paveiksiais, tai yra didelis rūpestis šios žemės ateities likimo vairininkams.

Tačiau eilinį tų salų keliauninką domina ne didžioji jų ateities politikos problema, bet jų amžinojo pavasario ištaigingoji gamtos idilija.

Jamaikos salos, baltais smėlio kilimais išklotas pajūris, kokoso palmių lapuose ošianti jūros vėjų ilgesinga daina, mėlynų bangų ir tolimo dangaus mėlynyje išsipačiusios saulės spindulių žaidimas ir amžinojo pavasario šalies spalvų fone ritmingas dainos ir šokio derinys - visados žmogaus atmintyje lieka, tarytum tikrasis žemės rojus atspindys.

NOW! **4 1/4%** PER ANNUM
on ALL ACCOUNTS

4 1/2% EARNING ON PREPAID SAVINGS

Effective Jan. 1, 1960
FREE ALUMINUMWARE WITH \$500.00 OR MORE

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASS'N.
1447 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Bishop 2-1397
HOURS: MONDAY 9 to 8
TUESDAY, THURSDAY, FRIDAY 9 to 5
SATURDAY 9 to 1
WEDNESDAY CLOSED

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Nuo šių metų liepos 1 dienos dividendai yra pakelti iki 4 1/4%.

MUTUAL Federal SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanouskas, Pres.

BEST WISHES
FROM
BENJAMIN D.
NICOLA
JUDGE OF THE
COMMON PLEAS
COURT

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
HELEN J. LYONS
CLERK
OF MUNICIPAL COURT

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
JUDGE JOHN J. MAHON
Common Pleas Court

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
JUDGE
ANTHONY A. RUTKOWSKI
MUNICIPAL COURT

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Lithuanian Newspaper •
Issued in Cleveland every
Mon., Wed., and Fri. except
in case of Holidays • Pub-
lished by American Lithu-
anian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit)
• Editor-in-chief: Balys
Gaidžiūnas • Subscription per
year: \$10.00. Single copy 10
cents • Second Class Postage
Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris
kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penkta-
dieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Vieniem Vokietija ramstis, o kitiem didžiausia baimė

Neseniai Dirvoje buvom atspaudę Londono laikraščio "Evening Standard" karikatūrą, kuri vaizdavo kiek apdriskusių švarku ir kelnėm prezidento Eisenhowerio siu-
luetą, atkišusį skrybėlę Vakarų Vokietijos Adenaueriui
ir Erhardui, kad į ją nors kiek įmestų paramos Amerikos
doleriui sustiprinti. O vokiečių išdidumas tokiu momentu
nemažas. Ypač Erhardo į padėbesis atsuktas cigaras.

Kiek esam pasebėję, šiam laikui ta būdinga karika-
tūra, apkeliaavo visą pasaulį. Ir apkeliaavo todėl, kad vokie-
čiai, kaip niekas kitas, po šio karo ne tik atkuto, bet ir į
didelę ūkinę jėgą išaugo. O ir pati Amerika, kiek nerū-
pestingiau doleriais pasišvaisčiusi, pati pamatė, kad do-
lerio vertė reikia rimčiau susirūpinti ir jo galią stiprinti.

Užjūrio spauda kiek šaiposi, kad Amerika perdaug
nusižeminusius prašymus padarė. Esą, šio krašto Dėdei ne-
reikėję to daryti, nes tuo komunistiniams kraštams įdavę
naują arkluką. Girdi, ar mes nesakėm, kad Amerika eina
į bankrotą. Ir jos galia niekas nebetikėkit.

Kaip ten bebūtų, turėjo ar neturėjo JAV atsakingi
pareigūnai dairytis Vokietijoje, Anglijoje ir kitur, kad
dolerio vertę atstatytų, vistiek reikia pripažinti, kad Va-
karų Vokietija, sprendžiant daug painių problemų, ge-
riausiai gali patalkinti. Jos ūkis išaugęs į tokią jėgą, su
kuria visi skaitosi. O su ūkiniu išaugimu, vokišku rūpes-
tingumu dirbama ir visose kitose šakose.

Reikia džiaugtis, kad Vakarų Vokietijoje šiandien
mažiausiai girdima, kad amerikiečiai važiuotų namo. At-
seit, vokiečiai gerai žino, kas juos iš mirties duobės iškėlė
ir ant kojų pastatė. Vokiečiai taip pat žino, kad Ameri-
koje jų adresu nuotaišos taip pat geros. Jei kiek ir pa-
nuogastaujama, kad agimsta nacionalsocializmas, tai be
didesnio dėmesio. O visi pripažįsta, kad vokiečiai geri or-
ganizatoriai, darbštūs ir dabartinę velniavoj prieš komu-
nizmą, jais geriausiai galima pasitikėti.

Neabejotina, kad abi šios pažiuos, esančios JAV ir
Vokietijoje, tuos kraštus artina. Ir taip pat neabejotina,
kad toks artėjimas ir daug kam nepatinka.

Nelabai linksmom akim į Vokietiją žiūri ir Anglija.
Vokietijos gaminiai daug kur anglus iš rinkų išvaro. O
Anglija taip pat gerai atsimeina, kad kiekvieną kartą, kai
tik Vokietija į galybę išauga ir sustiprėja, neapseina be
naujo susidūrimo ir anglų kraujo nuleidimo.

Nelabai mielai į tai žiūri ir tradiciniai vokiečių prie-
šai prancūzai. Tik Adenaueris ir pokariniai prancūzų poli-
tikai tuos tradicinius priešų santykius gerokai sušvelnino.
Daugely sričių net į labai teigiamas bendradarbiavimo
vėžes įstatė.

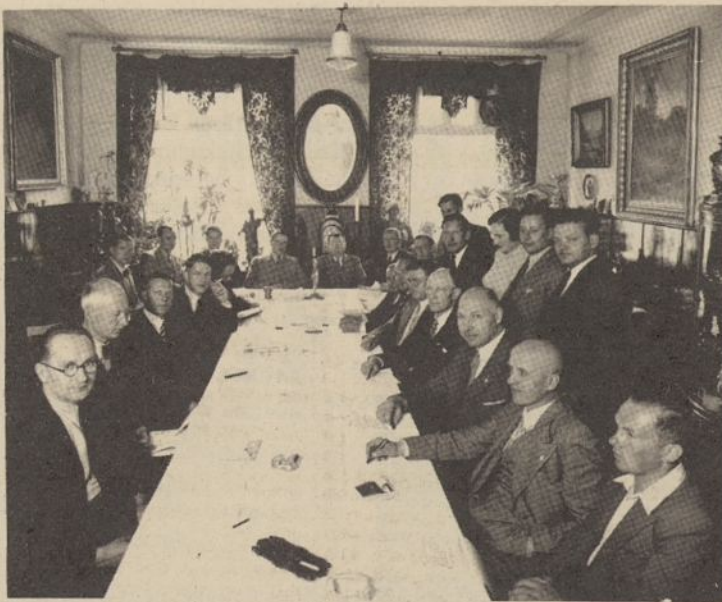
Dar kita, ir jau labai priešiška kalba, yra su Maskva.
Iš ten Vakarų Vokietijos adresu girdima nuolatinė isteri-
ka. Ir ne be pagrindo. Jei kada kas Maskvai suks spran-
dą, tai ten tikrai bus vokiečių kareivių. Be Vakarų Vokie-
tijos jėgos, Maskva daug greičiau ieseitų pasivaikščioti ne
tik po visą Europą, bet ir už vandenynų.

Tat ir suprantama, kad, vokiečių ūkinei galybei au-
gant, ginkluojantis ir kitaip stiprėjant, atitinkamai didėja
baimė ir Maskvoje. O su ja ir visuose satelituose. Tik ne
į satelitinę prievartą patekusių tautų, bet ten pastatytų
Maskvos tarnų. Tačiau ir čia yra išimtis. Ir ta išimtis —
Lenkija.

Lenkija žino, kad kol jėgų santykis bus dabartiniam
lygyje, Lenkijos sienos bus prie Oderio. O Vokietijos jė-
gai išaugus, reikės sienų gaires atgal kelti. O tai nei Len-
kijos raudoni, nei balti vadai nenori. Nenori ir lenkų tau-
ta, nors dabar ir dar po didesnį skurdą tebebraidžioja.
negu anksčiau skurdžiausiose vietose gyveno.

Taigi Vakarų Vokietija ir pasidarė vieniem ramstis,
o kitiems didžiausia baimė.

B. G.

Pakartojame sumažinę 1935 m. lietuvių laikraštinių suvažia-
vimo nuotrauką. Kaip V. Rastenis teisingai spėja, ji buvo gauta iš
Lietuvos įgal. ministerio Anglijoje B. K. Balučio archyvu.

KUR IR KĄ JIE DABAR VEIKIA

V. Rastenis

Dirvos 140-me numeryje idė-
toji laikraštinių posėdžio nuo-
trauka skatina prisiminti, ką iš
ten dalyvavusiųjų kur istorijos
ratas nunešė ar sutraiškė. Ban-
dau atpažinti daugiau veidų, negu
paminėjote po nuotrauką pridė-
tame užrašė. Pradedu nuo išil-
ginio stalo iš kairės.

Vytautas Alantas, tada Lietu-
vos Aido vyr. redaktorius, dabar
Detroito pramonės darbininkas,
bet dar gyvas spaudos bendra-
darbis bei rašytojas.

Antanas Žukauskas -- Vienuo-
lis, rašytojas, po karo likęs Lie-
tuvoje ir, nors šiek tiek dvipras-
miškai, prisitaikęs prie bolše-
vikų reikalavimų, tad jų aukš-
tai įvertintas ir gerbiamas. Mi-
rė 1957 m. rugpjūčio 17 d., Anykš-
čiuose, 76-tais savo amžiaus
metais.

Juozas Pronsus, tada Lietu-
vos Keleivio, vėliau Vakarų re-
daktorius Klaipėdoje, dabar Chi-
cagoje, Naujienų redakcijoje.

Albertas Gerutis, tada Klaipė-
dos gubernatoriaus patarėjas
spaudos reikalais, vėliau Lie-
tuvos pasiuntinys prie Tautų
Sąjungos sekretorius, dabar gy-
vena Berne, Šveicarijoje, eina
Lietuvos Diplomatinių Tarnybos
įgaliotinio pareigas palaikyti ry-
šiams su Vokietijos vyriausybe.

Už A. Geručio, mažai temato-
mas, berods Juozas Butkus (Ži-
nomas kaip Butkų Juzė, poetas),
tada dirbęs irgi Lietuvos Ke-
leivyje, Klaipėdoje, prieš kele-
tą metų miręs Lietuvoje, po mir-

ties bolševikinių redaktorių san-
tūriai įvertintas, kaip "pažangių
tendencijų", bet "politiškai ne-
visai įsisąmoninęs" poetas.

Kitame išilginio stalo šone,
priešais Butkų Juzę, -- B. K.
Balutis, jau tada Lietuvos ats-
tomas Londone, ano susitikimo
metu "tarpininkas ir ryšininkas"
tarp "užsieninių" ir "naminių"
lietuvių laikraštinių (Ar ne iš
jo albumo ir ši nuotrauka iš-
traukta?).

Šalia Balučio sėdinčio asmens,
deja, neįstengiu atpažinti. Toliau,
akiniuotas tamsiaplaukis yra pul-
kininkas Vytautas Steponaitis, tada
kariuomenės štabo švietimo sky-
riaus viršininkas, redaktorius,
publicistas ir bibliografas bei
lietuviškos knygos kultūros kėlė-
jas. Karo metu liko Lietuvoje ir
paskui dirbo bolševikų valdžios
įsteigtuose Knygų Rūmuose (bib-
liografijos įstaiga) kaip kartote-
kų sudarinėtojas ir bibliografi-
nų raštų redaktorius. 1957 metų
spalio 12 d. mirė. Pernai jo
archyve žmona (gydytoja) ra-
do kelias dešimtis rusų dailinin-
ko Riepino laišku, rašytų į
Veriovkino dvarą (Utenos apskrity).

P. Pivoriūnas, pilsburgietis,
chicagiškės Sandaros atstovas
Pasaulio Lietuvių Kongrese.
Prieš kiek laiko mirė Pittsbu-
rge.

Albinas S. Trečiokas iš New-
arko, N. J., tada Vienybės at-
stovas PLK. Tebegyvena ir te-
besidarbuoja Newarke.

Pulkininkas J. Šarauskas, ta-
da Lietuvos skautų vadys, taip
pat ir karinės spaudos bendra-
darbis -- publicistas. Bolševikų
nužudytas ties Červene drauge su
šimtais kitų kalinių, varomų iš
Kauno ir kitų kalėjimų, kai Hit-
leris staiga pradėjo karą prieš
bolševikiją. (Žr. Petručio "Kaip
jie mus sušaudė").

Antanas Saulaitis, skautų spau-
dos redaktorius. Dabar gyvena
Waterbury, Conn., tebesirūpina
lietuvių skautų veikla.

Prie galinio stalo, kairėje, už
Pronskaus ir Geručio --

Vincas Gvazdinskas, tada Lie-
tuvos Keleivio redaktorius Klai-
pėdoje, 1941 metais bolševikų iš-
vežtas ir miręs Sibire.

Šalia bolševikų auka tapusio
V. Gvazdinsko -- Justas Pa-
leckis, tada Naujo Žodžio žurna-
lo leidėjas ir redaktorius, latvių
Jaunakas Zinas korespondentas
Lietuvoje, o nuo 1940 metų ligi
šių bolševikų užimtos Lietuvos
iškamšinis "Aukščiausios Tary-
bos Prezidiumo Pirmininkas",
tai yra, kaip ir prezidentas.

Šalia Paleckio, prie lango (už
Butkų Juzės galvos) -- Kazys
S. Karpis, tada Dirvos leidėjas
ir redaktorius, ir dabar vienas
iš artimųjų jos bendradarbių.

Toliau -- Pranas Dailidė, tada
Lietuvos valdinės žinių agentūros
ELTOS direktorius. Dabar gyve-
na Chicagoje ir daug rašo apie
tarptautinės politikos padėtį San-
daroje ir kituose lietuviškuose
laikraščiuose.

Centre Leonardas Šimutis, ta-
da ir dabar Chicagos Draugo vyr.
redaktorius.

Dr. J. Pankauskas, Katalikų
Veikimo Centro spaudos ir Židi-
nio žurnalo bendradarbis. Bol-
ševikų suimtas ir išvežtas. To-
lesnis jo likimas nežinomas.

(Nukelta į 7 psl.)

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

SOUTH SIDE FEDERAL SAVING & LOAN ASSN.

SAVING INSURED UP TO \$10,000

By an Agency of the United States
Government

Current Dividend Rate 4% Per Year
on Saving

2184 Warrensville Center Rd.
South of Cedar

AND 5 OTHERS OFFICES FOR CITY WIDE
SERVICE

FAirmount 1-1543

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

YOUNG'S AMERICAN & CHINESE RESTAURANT

CHINESE FOOD TO TAKE OUT

Cantonese Family Dinners

OPEN DAILY 11 A.M. TO 1:00 A.M. SAT.
TO 3:00 A.M.

OPEN SUNDAYS AIR CONDITIONING
2172 WARRENSVILLE CENTER FA 1-9676

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

For a Pleasant Holiday

MONARCH FINER FOODS

QUALITY FOODS FOR OVER

100 YEARS

6560 Juanita

HE 1-6868

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

FROM A FRIEND

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

HILDEBRANDT PROVISION CO

3619 WALTON

ME 1-3700

GREETINGS and BEST WISHES

To All The Lithuanian People

USHER WASTE OIL SERVICE

2171 West 3rd St.

TO 1-1907

PATIKSLINIMAS IŠ
PHILADELPHIJOS

Lapkričio 18 d. DIRVOS 133 Nr.
buvo atspaudta korespondencija
iš Philadelphia. Toje korespon-
dencijoje paliestas "Bendruo-
menės Balsas" ir tai prasilen-
kiant su tiesa. Maloniai prašau
artimiausiam numeryje įdėti šį
patikslinimą.

1. Bendruomenės Balso pro-
gramas redaguoja 9 redaktoriai
ir kiekvienas už savo programą
yra atsakingas. Vedėjas atlieka
tik administravimo, derinimo bei
žinių rinkimo darbą. Lapkričio
5 d. valandėlę redagavo ne ve-
dėjas.

2. Bendruomenės Balsas veikia
jau 8 metai. Visos organizaci-
jos su juo nuoširdžiai bendra-
darbiauja ir jis visoms vienodai
talkingas.

3. Bendruomenės Balso redak-
cija, kaip ir kitos redakcijos,
turi teisę prisiųstus tekstus
trumpinti, o ypač kai lapkričio
ir gruodžio mėnesiais teturi
tik 15 min. laiko.

4. Korespondentas teigia, kad
Jaunųjų tautininkų prisiųstame
tekste nėra nei žodžio apie šven-
tės nukėlimą. Tai netiesa. Štai
tekstas: ... ruoštoji lapkričio
mėn. 12 d. Jaunųjų tautininkų
šventė atidedama vėlesniam
laikui."

AMERIKOS BALSAS BE
LIETUVIŠKŲ ŽINIŲ

Amerikos Balsas žinių iš lie-
tuviško gyvenimo, berods, tik
sekmadieniais kiek duoda. Apgai-
lėtina padėtis. Klausydami Ame-
rikos Balso Lietuvoje žmonės
dar ir dabar rizikuoja. Neabejo-
tinai, kad juos daugiausiai do-
mina ką veikia lietuviai laisva-
jame pasaulyje. Bendrųjų žinių apie
Ameriką, jie ir iš kitų šaltinių
gali susirinkti. Anądien išgir-
dau lietuviškai iš Madrido kal-
bant -- jie visai gražią progra-
mą davė Lietuvos kariuomenei
paminėti.

R.R.,
Vak, Vokietija

STELLA MARIS HOME

FOR THE
PROBLEM DRINKER

WHERE MEN ARE GIVEN A NEW
START IN LIFE

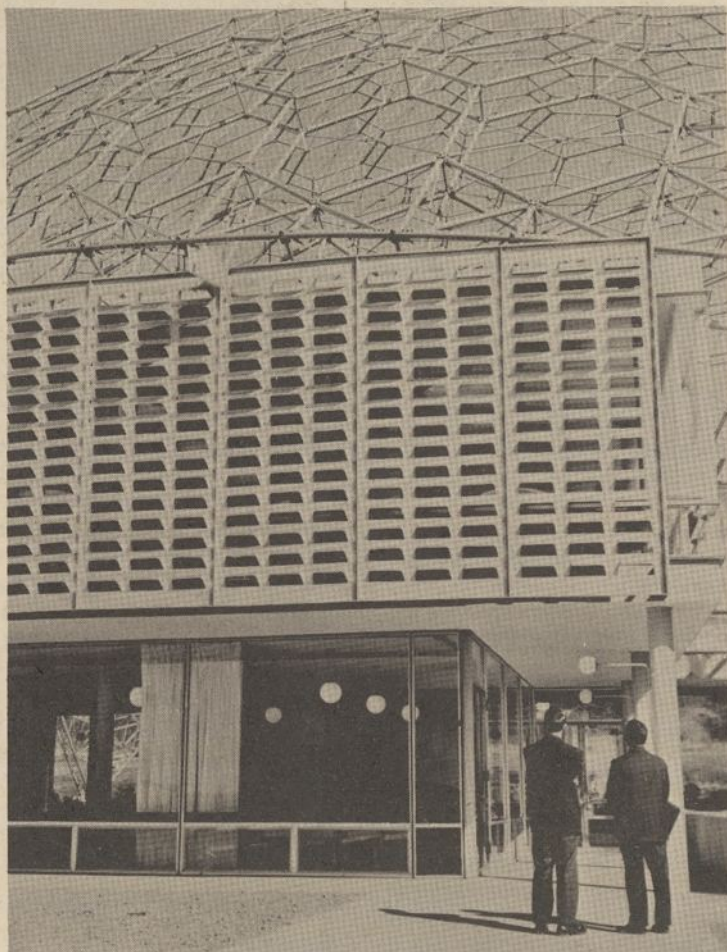
PLEASE GIVE US

YOUR OLD FURNITURE, APPLIANCES, SHOES,
BOOKS, OLD IRON, NEW PAPERS,
LAWN MOWERS, CLOTHING.

COURTESY PICK UP

Call SU 1-0550

DOMU+AKTUALU+DOMU+AKTUALU+DOMU+AKTUALU

Statant Amerikos Metalinės Statybos draugijos pastatą Novelty, Ohio, buvo naudojamas nerūdijančio plieno sietas, kuris per stiklines sienas kontroliuoja saulės spindulių kiekį.

Tik dabar atėjęs stebuklingojo mokslo amžius

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS

Vaizduokitės dviejų uncijų telefoną aparatą, kuris bus nešiojamas prisegtas prie jūsų kelnų diržo. Ar tabletę, kuri jums suteiks daugiau poilsio per penkias valandas, negu jūs dabar gaunate per aštuonias. Ar susižinojimo sistemą, kuri perduos ne tik garsą, bet kvapą, šilumą ir vaizdą...

Taip, šie nepaprasti išradimai jau yra beveik pakeliui. O tolimesnei atečiai šių dienų mokslininkai yra paruošę net ištisą eilę visai neįsivaizduojamų išradimų.

Netikite? Grįžkime atgal į 1900 metus. Pagalvokite, kaip jūs, suaugę asmuo, reaguotumėte į šias, 1900 m. skelbtas pranašystes--

- * už aštuonerių metų padarai, vadinami "lėktuvais", po orą tampys skelbimų juostas.
- * už dešimties metų, žmogus automobiliu pasieks 133 mylių per valandą greitį.
- * už trylikos metų radijo bangos, be jokių laidų, išsiųstos iš Maryland valstijos, pasieks Eifelio bokštą Prancūzijoje.

- * už 48 metų raketa lėks erdvėn 3000 mylių per valandą greitį.
- * už 50 metų gyvenimo amžius bus prailgintas 20 metų.

Nors mes esame jau dabar pasiekę daugybę mokslinių laimėjimų, bet modernių mokslininkų nuomone, tik dabar pradėdam pasiekti "stebuklingąjį mokslo amžių".

Didžiausias dabartinės pažangos teigiamasis faktorius yra paprastų žmonių nuomonė apie mokslininkus. Praeitame šimtmetyje Edisonas, Bell, Marconi ir kiti žymūs mokslininkai buvo laikomi pajuokoję, o kartais net ir nepilnapročiai. Šiandien mokslininkas jau yra aukščiausioje pagarboje. (Net ir tokioje pagarboje, kad spaudoje ir televizijoje reklamuojama, jog daugiau mokytojų ir mokslininkų rūko Kent cigaretes, negu kitą kokią rūšį!..) Kiek rimtesnis mokslininkų gerbimo įvykis, tai Ford Foundation \$500 milijonų dovana mokykloms ir ligoninėms 1955 m.

ni ir kiti žymūs mokslininkai buvo laikomi pajuokoję, o kartais net ir nepilnapročiai. Šiandien mokslininkas jau yra aukščiausioje pagarboje. (Net ir tokioje pagarboje, kad spaudoje ir televizijoje reklamuojama, jog daugiau mokytojų ir mokslininkų rūko Kent cigaretes, negu kitą kokią rūšį!..) Kiek rimtesnis mokslininkų gerbimo įvykis, tai Ford Foundation \$500 milijonų dovana mokykloms ir ligoninėms 1955 m.

Ko mes galime tikėtis ateityje?

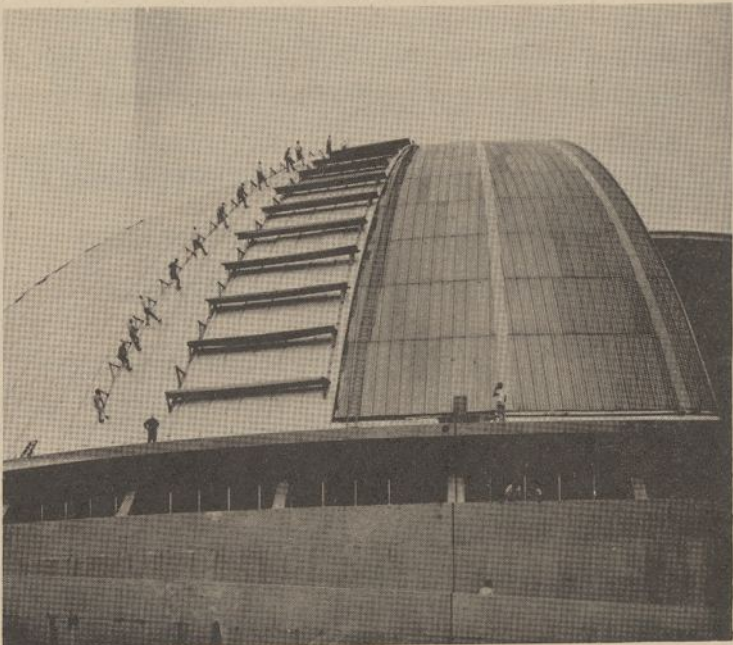
Naujus miestus iš blizgančio stiklo ir nerūdijančio plieno. Jau šiandien, kada atnaujinamas pastatas ar net visas kvartalas, dažnai matosi nerūdijančio plieno plonas apdengimas. Tai praktiška ir gražu. Nerūdijantis plienas yra patvarus ir tereikalauja labai mažos priežiūros.

Bet nerūdijantį plieną mes matysime ne tik pastatuose. Jį matysime naujų miestų gatvėse, moderniuose keliuose, ir naujaisiuose automobiliuose.

Keliuose mes jau sutiksime automobilius be ratų -- jie keliaus oro "pagalvėmis".

Namuose jūs įsijungsite moderniškas lempas ir naujoviškus virtuvės įrengimus paprasto mygtuko paspaudimu. Šiandieniniai elektriniai įjungimai bus jau seniai pasenę... Jūs taip pat galėsite pirkti rodykles, kurios jūsų pageidavimu padidins ar sumažins šviesos kiekį.

Oro vėsinimo aparatas bus ne tik kasdieninis dalykas, bet jis jums padės net taupyti pinigus. Taupydamas šilumą, jis ją vėliau panaudos įvairiam kepinimui. (Nukelta į 7 psl.)

Pittsburgho miesto auditorijos stogas dengiamas iš nerūdijančio plieno ir stiklo. Mygtuko paspaudimu šis 136 pėdų aukščio ir 415 pėdų pločio stogas lengvai atsідarys. Tai pirmas tokios rūšies pastatas.

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

The G. M. McKelvey Company

FEDERAL, HAZEL AND
COMMERCE STREETS

YOUNGSTOWN, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ROBERT E. STUMPF

KITCHEN MAID MESA

West Side Market House Stand No. F 13

S. S. Kresge Co. East 4th & Euclid

5441 Ridge Road

KITCHEN MAID MESA

Parmatown 7461 Ridgewood Drive.

Main Plant and Office WO 1-8061

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

FEINER HOMES

NEW APARTMENT FROM
\$105.00 to \$135.00

20955 ELLACOTT PARKWAY
WARRENSVILLE HEIGHTS MO 2-9222

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA
Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų persiuntimas į visus kraštus
TAIP PAT IR VISOKIOS RŪSIES APDRAUDA
Kur tik besiruoštumėt keliauti, tuoj susirikiok su mūsų jetaiga

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI
311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey
Telefonas: MArket 2-4867

GREETINGS and BEST WISHES

M. VOLK SUPPLY COMPANY

Wholesale distributors

Heating, roofing, shut metal suppliers
12816 KINSMAN Rd. LO 1-2066

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

WIEHN'S BAKERY

For GOOD Baked Goods - See WIEHN'S

12429 ARLINGTON AVE GL 1-3756

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

MO 3-8733

21200 MILES AVE

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

AMALGAMATED ASS'N.

OF ST. & E. RY.

HARRY LANG - Secretary
740 SUPERIOR AVENUE, W.

GERIAUSI SVEIKINIMAI
visiems lietuviams

GEORGE V. WOODLING

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

MOSHER - LALLY CHEVROLET CO

SEE THE NEW MOST OUTSTANDING

1961 CHEVROLET

Bedford, Ohio

566 Broadway BE 2-1880

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

DONALD B. JOHNSON

FUNERAL HOMES

MARSHALL B. and JAMES H.

BEDFORD, CLEVELAND, AND
THE SURROUNDING TERRITORY

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
THE CONELLY REALTY CO.
WALTON & ALEXANDER
(WALTON HILLS)
BE 2-3245

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

GRABLER MFG. COMPANY

6565 BROADWAY

Michigan 1-9260

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CANADA DRY GINGER ALE

EX 1-8800

PER RŪKSTANČIUS KALNUS ATGAL Į DAYTONĄ

2

Jonas Jaškauskas

Palm Beach Shores, o kiek teko pastebėti ir kitose vasarvietėse, dabar poilsiautojų nedaug. Daugumoj vyrauja senesnio amžiaus žmonės -- pensininkai. Jaunesnių teko daugiau pastebėti tik šeštadienį ir sekmadienį. Bet pajūry besimaudančių ir besikepinančių saulėj netruksta.

Šis laikotarpis man labai priminė Palangos vasarvietę birželio mėnesį. Daugelis vilų naujai dažoma -- remontuojama ir višai gražinama. Tai pasirošimas naujam sezonui, kuris greit prasidės.

Į Floridą vykome pirmą sykį ir apsistojome Palm Beach Shores visai pripuolamai. Bet kiek teko pastebėti pavažinėjus po kitas vietas, o jų apvažiavome nemažai, mums geriausiai patiko pripuolamai pasirinktoji vieta.

Kitos vasarvietės gal kiek ištaigingiau įrengtos, yra daug ir gražių viešbučių ir kitokių pramatinbių netruksta. Bet mums, Lietuvos kaimo gamtos auklėtiems žmonėms, atvykusiems iš Amerikos didmiesčių, tie visi gražūs viešbučiai ne tiek vilioja. Mums reikalingas poilsis, o gražius viešbučius ir kitas įvairnybes galim rasti ir savo gyvenamam mieste. Galime jų rasti čia pat netolimame West Palm Beach, ar taip vadinamame milijonierių kurorte Palm Beach, kurie labai lengvai pasiekiami. Jie yra tik už kelių mylių.

Be ja, negaliu praleisti nepažymėjęs, kad sekmadienį, lapkričio 20 d., W. P. Beach meldėmės Šv. Onos bažnyčioje, kur taip pat meldėsi ir naujasis JAV prezidentas J. F. Kennedy.

Mūsų laimei, būnant vasarvietėje, oras visą laiką buvo labai gražus ir šiltas. Temperatūra svyravo tarp 80 - 84 laipsnių. Vandens temperatūra nedaug skyrėsi nuo oro temperatūros. Tat maudėmės kasdien nuo 10 iki 2 valandos. Pavalgę pietus sėdavam į mašiną ir važiuodavome į kitas vietas pasigrožėti. Ir vis ką nors naujo pamatyti. Tat laikas bėgo nepastebimai, kad net ir nepajutom, jog reikia pradėti kelionę atgal. Ją pasirinkome pro Daytona Beach, esantį už 200 mylių.

Daytona Beach vasarotojai beveik visi į pajūrį važiuoja mašinomis. Ir ten jas pasistatę maudosi. Taip padarėm ir mes.

Iš anksčiau jau žinojom, kad čia vanduo nebūna pastovus, nes du kartus per dieną pakyla ir du kartus vėl atslogsta. Pakilimo metu, stovinčioms prie vandens mašinoms susidaro pavojus, nes pasitaiko, kad jas pasiekia vanduo ir ratai įklimpsta. Tenka net su krano traukti. Mums krano, neteko naudoti, bet rūpesčių turėjom.

Vykstant į namus per Georgiją US 441 keliu, gamtovaizdis mažai kuo skyrėsi nuo matyto vykstant į Floridą. US 41 keliu. Tas pats skurdas, primityviai pastatyti trobėsiai. Tik kai pasiekėm N. Carolina sieną, vaizdai

greit pradėjo keistis. Įvažiavom į kalnus.

Kalnais bevažiudami ir gamta besigrožėdami, nepastebėjom, kaip greit diena praėjo. Mes žinojome, kad šie kalnai dar turi tęstis, tik nežinojom kiek toli, todėl būvom manę juos pravažiuoti ir tik tada ieškot nakvynės. Bet kai sustojom mažame kaimelyje Cherokee, greta indėnų rezervato, mums pasakė, kad esam dar tik didžiųjų kalnų papėdėj. Iš čia dar teks kalnais keliauti 38 mylias. Iš jų 16 mylių teks važiuoti aukšty, o likusias leistis žemyn. Kalnai tęsis net iki Gattenburg, Tennessee. Tat nutarėm pernaktuoti. Nors motelių ir yra, bet žiemos metu dauguma jų uždaryta. Laimei, gazolino stoties savininkas turėjo už 4 mylių kalnuose savo giminaitę. Su ja susisiekė telefonu ir gavo mums vieną kambarį su dviem lovom.

Kiti rašo

Iš kur kilęs Lietuvos vardas

A. Sabaliauskas, filologijos mokslų kandidatas, gyvenęs Vilniuje, dabartiniuose Lietuvos laikraščiuose, paskelbė rašinį apie Lietuvos vardo kilmę. Tuose savo samprotavimuose jis naudoja tik rusiškais šaltiniais. Dalį to rašinio čia ir pakartojame. A. Sabaliauskas rašo:

Iki šiol mokslininkams žinomuose dokumentuose Lietuva pirmą kartą minima jau 1009 m. Štai kas rašoma anuose Lietuvos "metrikuose": "1009 m. šventas Brunonas, kuris vadinas Bonifacijus, arkivyskupas ir vienuolis, antrais savo atsivertimo metais Rusijos ir Lietuvos pasienyje, pagonių trenktas į galvą, su 18 saviškių vasario 23 d. nukeliavo į dangų."

Minėtas dokumentas parašytas lotynų kalba. Tiek šis, tiek ir kiti vėlesni rusų dokumentai rodo, kad jau tada mūsų krašto pavadinimas buvo ištariamas kaip ir šiandien. Tačiau iš kur šis žodis atsirado, kodėl mūsų kraštą vietiniai gyventojai ar jų kaimynai pavadino LIETUVA?

Šiuo klausimu būta įvairiausių nuomonių, ir kol kas sunku nuspręsti, kuri jų teisingiausia. Vieni teigė, kad LIETUVA kilusi iš žodžio lėtas, nes lietuviai esą lėto būdo žmonės. Kitai sakė, kad LIETUVA -- tai lietaus šalis.

Mėginta Lietuvos vardą sieti su lotynų kalbos žodžiu LITUS (jūros kraštas, kraštas prie jūros). Tačiau paskutiniu metu vis daugiau atsiranda balsų, kad Lietuvos vardas kilęs iš upės pavadinimo. Netoli Rusnės, į Nemuną įteka LEITES upė. Iš tokio upės vardo galėjęs atsirasti ir žodis LIETUVA, mat, lietuvių kalboje dvibalsis ei karštais kaitaliojasi su dvibalsiu ie. Pavyzdžiui, šalia ŠVEISTI yra žodis ŠVIESTI, šalia LEISTI yra LIESTI...

Ten ir apsinakvojom.

Mes žinojom, kad turim pravažiuoti rūkstančius kalnus vad. Smoky Mountain. Tat šeimininkės pasiteiravome, kaip toli tie kalnai. O ji mums atsakė.

--Jūs tarp jų jau esate.

--O kaip toli indėnų rezervatai, dar pasiteiravome.

--Jūs juose esate. Ir jei rytoj anksti neišvažiuosite, galėsit juos pamatyti, -- atsakė šeimininkė.

Nors ir norėdami anksti išvykti, bet negalėjome, nes buvo didelis rūkas. Užėjome kaimely į valgyklą. Mums patarnavo jauną indėnė, o tarp pusryčių įprastųjų pravažiuojančių turistų, taip pat matėsi keli indėnai. Kaimely buvo ir indėnų muziejus: jų palapinės, arklių iškamšos, strelės ir kitokie kovų reikmenys. Buvo ir krautuvėlė su įvairiais indėnų dirbiniais, kurių ir mes atsiminimui nusipirkome.

Rūkams kiek prasisklaidžius leidmės per kalnus į tolimesnę kelionę. Mašina į kalną traukė kiek pastenėdama. Pasiekę aukštumą radome gražią aikštę, kur buvo užrašyta, kad esame 5048 pėdų aukštyje.

Kai pakilom į šią vietą, visus rūkus palikome apačioje. Čia šviettė skaiti saulė. Tarp kalnų žemai sklaidėsi rūkas ir kilo į viršų, sudarydamas prieš saulę visas septynias spektro spalvas. O čia pat po kojomis matėsi mūsų pravažiuotas kelias. Keliaujant žemyn teko matyti čiurlenančius kalnų upelius, pralįsti pro tunelius, pasigrožėti Norris Dom, užtvanka ir puikiais vaizdais.

Iš viso padarėme 2500 mylių kelią. Ir po malonios, bet ilgos kelionės, susėdė namuose, išgėrę po stikliuką už patirtus įspūdžius, pradėjom pasakotis. Tuo metu ir kilo mintis patirtais įspūdžiais pasidalinti ir su maloniais Dirvos skaitytojais. Jei jie kam nors bus neįdomūs prašau man atleisti. Kaip mokėjau, taip juos ir surašiau.

galėjo vadintis kuri nors didesnė Lietuvos upė. Pavyzdžiui, lenkų mokslininkas Janas Otrembskis mano, kad tokiu vardu galėjęs vadintis pats mūsų upių karalius Nemunas.

Šiai jo prielaidai tartum priartų ant Nemuno kranto stovinčio Alytaus miesto pavadinimas, kuris, kaip matome, šiek tiek primena LIETUVOS ir LEITES vardus. Žinoma, įrodyti tai kol kas neįmanoma, bet kad Lietuvos vardas kilęs iš upės pavadinimo, labai galimas daktas. O šios upės vardas būtų giminingas su lietuvių kalbos žodžiais LIETI, LYTI, LAISTYTI.

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

CLEVELAND AMBULANCE SERVICE, INC.

Remember the Maroon and Cream Colored
Cars with the Men in White

Called and Recommended by Cleveland's
Leading Physicians and Surgeons

ENdicott 1-0770

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

Frances P. Bolton

CONGRESSMAN

22nd District

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

CUYAHOGA AUTO PARTS

3310 East 79th St. BR 1-1444

MANO TĖVŲ ŽEMĖ
LIETUVA.
VL. VIJEIKIO

438 puslapių
1200 iliustracijų.

Knyga, kuri tinka visiems. Senieciams ir jauniems.
Geriausia priemonė pažinti savo tėvų žemę.
Senimas čia ras daugybę brangių gimtosios žemės prisiminimų. Jaunimui — puiki priemonė pažinti savo tėvų žemę.

Tuoju užpildykite atkarpą ir pasiųskite:

TĖVISKĖLĖ, 4346 S. Western Ave., Chicago 9, Ill.

Prašau prisiųsti man knygą "Mano tėvų žemė Lietuva". Siunčiu \$7.00.

Pavardė

Adresas

TIK DABAR ATĖJĘS STE- BURLINGOJO MOKSLO...

(Atkelta iš 5 psl.)

ir virimui. Ir net pačio namo apšildymui.

Erdvės Technologijos Laboratorija iš Los Angeles, Calif., praneša, kad netolimoje ateityje, planuojama paleisti motorinius žvalgybinius erdvės satelitus. Kaip žinia, dabartiniai erdvės satelitai yra bemotoriai -- jie iššaujami į erdvę raketų pagalba. Ir patekę į orbitą ten skrieja, kol patenka į žemės atmosferą, susiduria su oru ir krisdami sudega.

Motoriniai žvalgybiniai satelitai pajęgs skristi žemiau ir ilgiau -- ir tuo būdu daugiau ir geriau surinkti įvairius duomenis.

Erdvės mokslininkai pranešauja, kad šie satelitai tikės ne tik žvalgybos reikalams, bet bus naudojami kaip perspėjimo satelitai, kurie pajęgs pranešti apie priešų raketų iššovimą. Jie bus naudojami, kaip priešsatelitiniai satelitai, kurie bus pajęgūs sustabdyti, atpažinti ir sunaikinti priešų satelitus. Ir kaip priešraketiniai satelitai, kurie bus tinkamai apginkluoti numušti priešų raketas.

Gal įdomiausia bus medicininė pažanga, šįandieniniai "akių bankai" (kur vieno žmogaus akis yra perdama kitam) bus praplėsti beveik visiems pagrindiniams žmogaus organams.

Jau šiandien mes girdime apie dirbtinius inkstus. Ir jie valo bei švarina kraują specialiaame rezerve, kol tikrasis inkstas ir kepenys gyja.

Radio bangos bus panaudotos pakeisti kai kuriems chromosomams, ir tuo būdu bus išnaikinta visa eilė ligų kurios perduodamos natūraliu paveldėjimu.

Gaminimas ir pardavimas įvairių hormonų pasiekė \$1 bilijono vertės gamybos lygį. Pilnai paruošti hormonai padės mažai žmogui pasiekti aukštesnio ūgio... ir plikam užauginti plaukus. Bet įdomiausias hormonų faktorius bus tai, kad jie padės mums senti tik penktadaliu dabartinio greičio. Tas tai tikrai turėtų sudominti bent 99,9% visų moterų...

Garso bangos, kurios pirmiausia bus panaudotos bevandeniam indų plovimo aparate, bus panaudotos žmogui duoti tokią "vonią", kuri pašalins visas dulkes ir užmuš milijonus odos bakterijų, kurios dabar yra mūsų kasdieninė problema. Jau girdima ir apie dantistus, kurie naudoja garso bangas, valydami dantis.

Kalorijų skaičiuotojus ir įvairių dietų kankinius taip pat laukia šviesi ateitis. Ateičiai jau yra ruošiamas aparatas, kuris panaikins norimą dalį maisto kalorijų, nepakeisdamas paties maisto skonio.

Net didžiausia jaunimo problema -- kokios profesijos ar karjeros siekti, palengvės. Neapsisprendęs jaunuolis paduos elektroninei apskaičiavimo mašinai reikiamus davinius, paspaus mygtuką, ir per porą sekundžių elektroninis aparatas apskaičiuos, kokiai profesijai tinka naujas kandidatas.

* Taip atrodo ateitis.

Bet kol atsiras nauji modernūs stiklo ir nerūdijančio plieno pastatai, kol sulauksime beračių automobilių, ir kol visi dantistai pradės dantis valyti garso bangomis, atrodo, dar reikės židūrėti į pilkus ir bespalvius pastatus, keiktis, kai bus nuleista automobilio padanga, ir kasdien atidėlioti būtiną pasimatymą pas dantistą.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Kalėdinius atvirukus, išleistus Akademinio Skautų Sąjūdžio Dr. Vydūno Studentų Šalpos Fondo, galima gauti Dirvoje, Baltijos Prekybos Namuose, Spaudos Kioske (šv. Jurgio parapijoje) ir P. Dabrilos maisto krautuvėje. Atvirukų pelnas skiriamas lietuvių studentų stipendijoms.

• Remigijus Sadauskas, Neo Lithuania narys, lapkričio 30 d. savanoriu išėjo trims metams atlikti karinę prievolę.

Parengimų kalendorius

GRUODŽIO 31 D. LB Clevelando abiejų Apylinkių rengiamas Naujų Metų sutikimas šv. Jurgio parapijos salėje.

SAUSIO 15 D., Lietuvių Salėje, p. Mikšienės teatras iš Detroito, Rengia ALT.

SAUSIO 21 D. Žaibo klubo dešimtmečio minėjimas - banketas šv. Jurgio parapijos salėje.

SAUSIO 28 D. Clevelando Jaunimo Vakaras.

VASARIO 12 D., šv. Jono Katedros salėje, Vasario 16 minėjimas.

KUR IR KĄ JIE...

(Atkelta iš 4 psl.)

Už B. Balučio -- P. Vancevičius (?), atstovavęs Pietų Amerikos lietuvių spaudai.

Už Steponaičio -Pivoriūno stovi (barzdotos), rodos(?) Mikaliskas, Lietuvos Žinių bendradarbis. Po karo buvo Vokietijoje. Pastaruoju laiku spaudoje nei iš jo nei apie jį neteko nieko matyti. Už jo (matoma pusė veido) greičiausia Kazys Obolėnas tada Mūsų Krašto redaktorius, dabar New Yorke.

Vienintelė moteriška asmenybė -- konferencijos dalyvių maitinimo rūpintoja M. Miniukaitė, tada Prekybos Instituto Klaipėdoje administracijos sekretorė. Dabar, berod, gyvena Connecticut valstybėje.

Toliau V. Rastenis, tada ką tik pasitraukęs iš LTS gen. sekretoriaus pareigų ir besirengęs išvykti į Vieną, jau perdavęs ir Lietuvos Žurnalistų Sąjungos sekretoriaus pareigas čia pat šalia stovinčiam Augustinui Gričiui (Pivožai), tada Lietuvos Aido technikiniam redaktoriui. Gričius 1941 metais buvo drauge su daugeliu priverstinai išvežtas į Rusijos gilumą. (ne karui prasidėjus, o savaitę anksčiau, deportacijų programą bevykdant). bet susilaukęs pagalbos iš šokišios tokios galios turėjusių draugų (gal ir iš Paleckio), tapo ištrauktas iš kitų skaudesnio likimo ir pristatytas darbuotis Lietuvos "vaduotojams". Dabar yra virtęs beveik žymiausiu (vienu iš geriausiai vertinamų) dramaturgu Lietuvoje. Rašo menkokos bolševikų valdžios akims literatūrinės, bet politinės vertės scenos veikaliukus ir todėl valdiniuose sluoksniuose turi gerą vardą, o Palangoje nuosavą namą.

V. Rastenis,

PRIEŠ 15 METŲ... Lietuvių geriausio krepšinio komanda Bregeze (Austrijoje). Stovi: Z. Jakaitis, J. Motiejūnas, M. Gvildys, E. Likanderis, Kiti neatpažinti. Nuotrauka daryta Laudecke po sėkmingų rungtynių su latviais.

V. Bacevičiaus nuotrauka

• Reikalingi trys apskurūs real estate pardavėjai -- vyrai ar moterys, vakarų pusėje veikiančiai įstaiagai. Bus apmokyti, turi būti piliečiai, virš 21 m. amžiaus. Šaukti Top Realty -- AT 1-2090 susitarimui. (142)

• Reikalinga vyresnio amžiaus moteris dviem mėnesiams (tuojau po naujų metų) prie 6-ųjų ir 4 metų vaikų. Skambinti tel. YE 2-8388. (140, 142)

Savininkas parduoda namą

Lietuvių naujos parapijos rajone, 4 mieg. ir 1½ vonios bungalow. Langinės, užuolaidos, kilimai. Kaipa \$22,500. Kreiptis: 18028 Hiller Ave., KE 1-8251. (142)

Parduodamas namas

Dviejų šeimų -- 964 E. 78 St., netoli St. Clair. Po 6 ir 6 kambarius. Didelis sklypas su vaismedžiais. Parduoda savininkas. (142)

LIETUVIŲ KLUBAS ir SVETAINĖ

Lietuvių Svetainėje renkite lietuviškus parengimus, o poilsį praleiskite tarp savųjų Klube.

— Cleveland —

6835 Superior Avenue EX 1-1143

EAST CLEVELAND - EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN 4% OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000 HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH - SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

LIETUVIŠKI SORIAI. JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DEŠROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

IŠKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠI KUPONĄ

Prašau atsiųsti Nurodykit prekę

Nurodykit adresą: Name

No. Street City State

Gandai, tikrovė ir alkis...

(Atkelta iš 2 psl.)

juos pasitiko degančio sviesto upė. Tarpais dar sproginėjo benzininių statinės ir artilerijos sviedinių dėžės. Fejeverakai tęsėsi visą parą.

--Apyskaitos, po velnių, kur apyskaitos? -- buvo pirmasis ūkio viršininko rūpestis.

Jis aprimo, kai paaiškėjo, kad jos yra saugioje vietoje, nedegamoje dėžėje, kuri stovėjo štabo būstinėje už kelių šimtų metrų. Taip, dėžėje buvo gražiai ir rūpestingai surūšiuoti įvairiaspalviai lapeliai, ir jie rodė, kad sandėlyje būta tūkstančių kilogramų sviesto, cukraus, duonos, mėsos ir t.t. ir t.t.

Buvo pasiūstas pranešimas aukštesnei instancijai. Sandėlis priešų sunaikintas, viskas iki gramo sutampa, patikrinta ir patvirtinta...

Kita istorijos pusė? Viena die-na anksčiau štaban užėjo į frontą vykstančių kareivių grupė. 11 vyrų. Jie prašė dienos davinio, 4 kepalukų duonos, 11 dėžučių konservų, kelių šimtų gramų sviesto.

--Kur jūsų dalinys? -- buvo jie paklausti.

--Coricoje, pone viršininke.

--Tai tik 30 kilometrų. Mes čia negalime užsiiminti tokių menkų kiekių išdavimais, pagalvokite, kokia painiava įsivels į mūsų apyskaitas.

Kareiviai išėjo, nuriję seiles, o ūkio viršininkas, vienintelis divizijos maitinimo viešpats, pareiškė savo bendradarbiams:

--Apyskaitose yra viskas. Man niekas negalės prikišti jokių netikslumų.

Taip, patikrinta ir patvirtinta...

(Bus daugiau)

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

THE TROY LAUNDRY & CLEANING CO.

ESTABLISHED 1873

2561-2581 EAST 50th ST.

UT 1-2900

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

from

THE AMERICAN STAMPING COMPANY

26650 LAKELAND Blvd. RE 1-9333

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

FORSBERG ENAMELING COMPANY

5103 LAKESIDE AVE.

EX 1-9269

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

JACK KLUM REALTY CO

259 East 156 Street

IV 1-2901

Geriausio sveikinimai ir linkėjimai visiems
lietuviams

DOCTOR'S AMBULANCE SERVICE

24 HOURS

1671 Auburndale Ave. (Rear)

RA 1-4047

East Cleveland, Ohio

20 metų tos srities

praktika

Vokiečių radijų
taisymas

TELEFUNKEN

Authorized Factory Service

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T. V.

Sales and Service

11615 DETROIT AVENUE
CLEVELAND 2, OHIO

Sandėlyje didelis pasirinkimas įvairiausių
modelių

LAKEWOOD 1-4669

KAS IR KUR?

• **Lietuvių Veteranų Sąjungos "Ramovė" centro** valdyba pasiuntė padėkos laiškus JAV Ambasadoriui Jungtinėse Tautose James J. Wadsworth, JAV atstovui Jungtinėse Tautose Francis O. Wilcox, Kanados ministeriui pirminkui John Diefenbaker, Australijos ministeriui pirmininkui Robert G. Menzies, Filipinų delegacijos Jungtinėse Tautose pirmininkui Francisco A. Delgado ir Filipinų atstovui Jungtinėse Tautose Lorenzo Sumulong. Padėka jiems buvo pareikšta už tai, kad jie drąsiai iškėlė ir gynė Lietuvos ir kitų sovietų pavergtų tautų išlaisvinimo reikalą Jungtinių Tautų 15-je sesijoje.

Ramovės vardu memorandumai Lietuvos išlaisvinimo reikalui buvo išsiųsti JAV Valstybės Departamento sekretoriui Christian A. Herter ir JAV ambasadoriui Jungtinėse Tautose Jame J. Wadsworth. Į padėkos laiškus ir memorandumus gauti šilti atsakymai.

• **Alice Stephens ansamblio** dvidešimtmečio sukaktį švenčiant buvo išleista du nedideli leidiniai, apžvelgia sukaktį, sukakties meninę programą ir rėmėjus.

Ansamblio valdybą sudaro: Jonė Bobinas — pirm., Genovaitė Macis, Patricia Kamauskas, Kristina Bartulis, Josephine Miller, Stella Pautienis ir Joana Krutulis.

• **Dr. V. Daugirdaitės-Sruogienės "Žalgirio mūšis"**, 20 psl. knygelė išleido "Keleivis", So. Bostone. Kaštuoja 50 centų.

• **Alf. Pimpė**, iš Chicago, mokėdamas metinę prenumeratą atsiuntė ir \$5 auką.

• **J. Puodžiukas**, iš Chicago, mokėdamas prenumeratą, atsiuntė ir \$5.00 auką.

• **J. Jurkūnas**, iš Chicago, mokėdamas už prenumeratą, atsiuntė ir \$5.00 auką.

• **V. Tamošiūnas**, Dirvos bičiulis iš Detroito, mokėdamas prenumeratą atsiuntė ir \$5.00 auką.

KUR SIŪSTI MUZIKOLOGINĘ MEDŽIAGĄ

Daug kas laiškais klausinėja, kur siųsti "J. Žilevičiaus Lietuvos Muzikologijos Archyvui" skiriamą muzikologinę medžiagą.

Šiuomi pranešu, kad nuo dabar, archyvui skirtą muzikologinę medžiagą (chorų, grupių, ansamblių, solistų nuotraukas, koncertų programas ir plakatus, iškarpas, gaidas, gaidų rankraščius, buvusių muzikinių organizacijų protokolų knygas ir visą kitą kas su muzikiniu pasauliu susiję) prašau siųsti: "Lietuvių Muzikologijos Archyvą", 2345 W. 56th St., Chicago 36, Ill.

Archyvas paieško: T. Brazio "Choralo Mokyklą", P. Stankevičiaus ir dr. V. Kudirkos komplektų papildymui fortepionui kūrinius; L. Eremino organizuoto "Mildos" choro didžiosios nuotraukos ir L. Eremino chorui sąsiuvinį "Lyra". Už viską iš anksto tariu čaiū.

Juozas Žilevičius,
"J. Ž. L. Muzikologijos Archyvo" organizatorius.

CICERO

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS CICEROJE

Šiemet pirmą kartą Ciceroje (šv. Antano parap. salėje) yra rengiamas Naujųjų Metų sutikimas, kurį organizuoja JAV LB Kultūros Fondas. Sutikimo baliuje šokiama groso A. Ramono orkestras, o meninę dalį išpildys Racine moterų kvartetas, Alb. Valentinas ir kt. Veiks baras, bufetas, loterija. Svečiai bus pavaišinti šampanu. Pakvietimų kaina tik 3 dol. asmeniui. Juos įsigyti ar vietas rezervuoti galima šiais adresais: J. Švedas, 1349 S. 48 Ct., tel. TO 3-6005 arba Ed. Šulajtis, 1320 S. 48 Ct., tel. OL 6-1357.

Visi Cicero, Chicago bei apylinkių lietuviai yra kviečiami čia atsilankyti ir praleisti laiką jaukoje nuotaikoje, pasitinkant 1961-sius metus.

E. Š.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

Chicago Amerikos Legijono Don Varno posto lietuvių karo veteranų grupė. Joje yra ir naujųjų ateivių (iš dešinės): E. Šulajtis, V. Bikelčius, J. Karklys, Br. Mikėnas ir kiti.

V. Noreikos nuotrauka

Inž. **JUOŽA AUGUSTINAVIČIŲ,**

staiga netekus brangaus brolio, dailininko **PAULIAUS** širdingai užjaučiame ir kartu liūdime.

J. J. Daugėlai

Alice Stephens dainininkių ansamblio jubiliejinio koncerto metu Chicago Morrison viešbučio Terrace Casino salės scenoje. Priekyje matoma ansamblio vadovė Alice Stephens, prie fortepiono George Lawner. Sukaktuvinis ansamblio koncertas ir banketas praėjo sėkmingai.

V. Noreikos nuotrauka

Gavome 55 naujus skaitytojus

450 naujų skaitytojų vajeaus lentelė, skaitant už kiekvienus Dirvos leidimo metus po 10 naujų skaitytojų, dabar taip atrodo:

Metai	1923	1931	1939	1947	1955
1924	1924	1932	1940	1948	1956
1925	1925	1933	1941	1949	1957
1926	1926	1934	1942	1950	1958
1927	1927	1935	1943	1951	1959
1928	1928	1936	1944	1952	1960
1929	1929	1937	1945	1953	
1930	1930	1938	1946	1954	

ROCHESTERIO RAMOVĖNAI ATŠVENTĖ DEŠIMTMETĮ

Gruodžio 4 d. Rochesterio Ramovėnai suruošė 42 metų Liet. Kariuomenės atkūrimo minėjimą, kartu švedami savo veiklos dešimtmetį. Per pamaldas, kun. A. Račaičio buvo pašventinta ramovėnų skyriaus vėliava. Vėliavos kūmais buvo Naujokienė ir pulk. Liormanas.

Po pietų parapijos salėje įvyko iškilmingas posėdis, gausiai dalyvaujant Rochesterio lietuvių visuomenei. Pradžiai rašytojas Jurgis Jankus paskaitė labai subtiliai parašytą kūrinių "Kritusiems Kariams". Susikaupimo minutę pagerbus žuvusius, kalbėjo pulk. Saladžius nušviesdamas šventės reikšmę, nupasakodamas 10 metų bėgyje nuveiktus Ramovėnų darbus ir ateities siekimus. A. Cieminis paskaitė iš

Chicago atsiųstą pulk. Ališkausko paskaitą, kuri buvo formali ir sausoka. Sekė trumpa pertrauka, kurios metu surinkta karo invalidams sušelpiti 164 doleriai. Pažymėtina auka Kazimiero Šaulėvičiaus 20 dolerių.

Meninėje dalyje dalyvavo solistė Vlada Sabalienė, išpūdinė padainavusi lopšinę "Partizano sūneliui", Izabelė Žmuidzinienė pirmą kartą Rochesterio scenoje ypač gražiai pasirodė padeklamuo dama keletą eilėraščių, P. Puidokas, palydint pianinu R. Obaliui, gražiai deklamavo Brazilijos "Šaukiu aš tautą" ir per du kartu pasirodė J. Adomaičio vedamas vyrų kvartetas, kurį sudaro V. Žmuidzininas, J. Adomaitis, A. Cieminis, ir P. Puidokas. Jie puikiai padainavo šventei pritaikintų, gerai parinktų dainų. Už puikią programą ir dainininkams ir deklamuotojams publika nesigailėjo plojimų iškviesdama juos dar kartą į sceną. Pianinu palydėjo dainininkus R. Šerelis jr.

Vakariinės metu, kuri buvo labai turtinga, dalyvavo vadovaujant S. Obalienei, Ramovėnus sveikino LB Apyl. pirm. K. Sabalis, kun. A. Račaitis, Alto Balso pirm. P. Norkeliūnas, atei-

GIMTOSIOS KALBOS NAUJAS NUMERIS

Ką tik pasirodė visų laukiamas kalbos patarėjas -- Gimtoji Kalba Nr. 3. Naujajame GK numeryje randame keletą prof. P. Skardžiaus straipsnių, taip pat rašo ir kiti liuanistai, P. Skardžius pamini mūsų rašomosios kalbos kūrėjo J. Jablonskio gimimo sukaktį (1860-1960), teisinį, kaip pažymėdama, koks didelis skirtumas yra tarp J. Jablonskio ir šio meto kalbos tvarkytojų Lietuvoje: J. Jablonskis lietuvių kalbą gynino, o dabar, rusų komunistų įsakomi, patys lietuviai savosios kalbos dėsnius turi grįžti "didingosios rusų kalbos pavyzdžiui". Tam reikau paliegiama savaiminga Lietuvos praeitis, visa jos istorija, ir jai brukte brukama vienalytė, visos tikrąsias tautines savybes ir aspiracijas niveliuojanti ideologinė komunistinė kryptis visur -- literatūroje, kalboje, socialiniame gyvenime ir kitur". Vis dėlto, anot Skardžiaus, J. Jablonskio kalbos pagrindai lieka nesugriaujami, ir visi bandymai juos pakeisti svetimais pagrindais nuels niekais. Užtai ir mes patys turime rūpintis savos kalbos gyvumu.

Kitam straipsnyje P. Skardžius primena pluoštą jau seniau primintų lietuviškų sporto terminų, kuriuos ir šiandien sportininkai naudoja Lietuvoje. Tas pat autorius plačiau nagrinėja prielinksnio "su" vartojimo atvejus. L. Dambriūnas paskelbia 26 naujųjų Afrikos valstybių bei jų sostinių lietuviškus pavadinimus, kurie itin pravers spaudos žmo-

tininkų vardu B. Krokys, Radio klubo P. Puidokas. Dešimtmečio proga pulk. Saladžiui įteikta dovana -- Vytis, kurią padarė J. Draugelis. Dar kalbėjo Lietuvos Nepriklausomybės kovų savanoris Skrudzys V. Sabalienė, pulk. Liormanas, kpt. Naujokas.

(k)

DIRVAI AUKOJO

Prenumeratą pratęsdami, Dirvą aukomis pėrėmė:

P. A. Bakšys, Chicago \$5.00
A. Rėklaitis, Chicago 5.00
Dr. A. Ramonas,
Orland Park 5.00
B. Jonušas, Omaha 5.00
E. Manys, W. Roxbury 2.00
St. Bučmys, Dayton 5.00
A. Sirmulis, Chicago 2.00
J. Jurkūnas, Chicago 5.00
Dr. J. Motiejūnas,
Highland 5.00
J. Vėsa, Rochester 1.00
V. Tamošiūnas, Detroit 5.00
A. Pimpė, Chicago 5.00
Br. Prapuolenis,
Orland Park 1.00
J. Tumas, Chicago 2.00
F. Pempė, Philadelphia 2.00
J. Puodžiukas, Chicago 5.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

nėms. P. Orintaitė paberia įdomių žiupsnelių, liečiančių žodžio reikšmių nykimą, taip pat pasigenda tikslumo, vartojant įvairius panašios reikšmės žodžius. A. Dundulis nurodo nemažą taisytinių posakių, o prof. Vikt. Biržiška nukelia skaitytojus į šio šimtmečio pradžią, papasakodamas apie J. Jablonskio slaptą lietuvių kalbos mokyklą Šiauliuose. Klausimų kraitelėje su platesniais įrodymais atsakoma, kas geriau: papiras ar papirusas? prilygti kam ar prilygti ką?

GK administracija prašo prenumeratorius laiku atnaujinti prenumeratą. Skolininkams GK toliau nebebus siuntinėjama. GK prenumerata metams 1 doleris. Adresas: Kultūros Fondas 1347 So. 48 Court, Cicero, Ill.

J. Š.

CHICAGO

• **Chicagoje** dedamos pastangos įsteigti lietuvišką gimnaziją. Atrodo, kad mokinių tikrai užtektų. Didžiausias rūpestis yra geros patalpos, lėšos ir šiame krašte mokslo cenzą turį mokytojai.

VISAIS APDRAUDOS REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24.

Geriausia kalėdinė dovana yra knyga

Tokios knygos yra:

Vyt. Augustino

Lietuvos vaizdų albumas

L I E T U V A

yra geriausia dovana visoms progoms. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka, visiems, kas kokia kalba bekalbėtų. Albumas Lietuva yra geriausia kalėdinė dovana visiems. Kaina — 5.00 dol.

Kun. St. Ylos —

ATEITININKŲ

VADOVAS \$4.00

Prof. Juozo Ereto —

STASYS

ŠALKAUSKAS \$4.00

Sibiro lietuvių maldaknygė —

MARIJA, GELBĖKI

MUS 1.00

Prof. St. Šalkauskio —

ATEITININKŲ

IDEOLOGIJA \$3.00

Kalėdiniam sveikinimams

(20 atvirukų su vokais) \$1.00

Visus šiuos leidinius galima gauti užsakymus siunčiant šiuo adresu:

ATEITININKŲ

FEDERACIJA

916 Willoughby Ave.,

Brooklyn 21, N. Y.

P. S. Čekius ar money orderius išrašyti: Ateitininkų Federacija.

Lietuvių kolekcionierių meno parodoje lankytojus aptarnavusios filisterės skautės (iš kairės): R. Gustaitienė, G. Musteikytė, A. Avižienytė, R. Tomkūnaitė ir parodos lankytojas Misevičius.